

Titel Snøfall - en kalendergave til nabosprog

Tema: Nabosprog, norsk, jul, julekalender, identitet
Fag: Dansk
Målgruppe: Indskoling og mellemtrin

Data om læremidlet:

TV-serie: NRK 1, 2016, 01-12-2016, 25 min. "Snøfall", første afsnit, norsk julekalender

Lad årets julekalender *Snøfall* være anledning til at bringe norsk ind i danskundervisningen.

Faglig relevans/kompetenceområder

Helt fra indskolingen skal eleverne arbejde med forståelsen af norske ord og udtryk, mens de på mellemtrinnet skal have kendskab til norsk kultur og sprog. Derfor er det oplagt for dansklæreren at åbne lågen til årets julekalender *Snøfall* og bringe norsk ind i klasserummet. Julekalenderen har også et fortolkningspotentiale vedrørende miljøbeskrivelse og personudvikling.

I december 2017 sender DR den norske julekalender *Snøfall*, hvor stemmerne er indtalt af danske skuespillere. Julekalenderen blev første gang vist på Norsk TV i 2016. Denne udgave på originalsproget er oplagt at bruge i nabosprogsundervisning i dansk. Hvis eleverne først ser julekalenderen derhjemme på dansk, har de en forforståelse med, når de skal arbejde *Snøfall* på original sproget i dansktimerne.

I første episode bliver vi introduceret til hovedpersonen Selma, som bor i et stort firkantet boligkompleks. Da Selma som treårig mister sine forældre i en ulykke, flytter hun midlertidigt ind hos naboen Ruth. Her bor hun stadig seks år efter, og hun drømmer om at få sin egen familie. Derfor skriver hun et brev til julemanden. Julemanden Julius bor i *Snøfall*, hvor han ved hjælp af magiske julekugler opfylder julegaveønsker.

Snøfall er en *fantastisk fortælling*, som foregår i to verdener. Realverdenen, hvor Selma bor i en kedelig etageejendom og går på en grå skole. *Snøfall* er en magisk verden, hvor Julemanden bor i en hyggelig snedækket landsby.

Snøfall er en klassisk historie om mod til at være sig selv og til at kæmpe for det. Forældreløse Selmas projekt er at få sig en familie, og det ønske formulerer hun i et brev til julemanden i 2. afsnit. Gennem de 24 afsnit gennemgår hun en udvikling og finder ud af, hvem hun selv er, og hvem hun hører sammen med.

Ideer til undervisningen

Arbejd med nabosprog og få eleverne til at se *Snefald* på DR med dansk tale derhjemme i sofaen og umiddelbart efter den norske udgave i skolen. Lyt til sproget og skriv i fællesskab en liste med norske ord. Undersøg hvilke ord, der ligner de danske, hvilke ord der ikke gør eller lyder anderledes. Skriv videre på nedenstående liste, som er skrevet på bokmål, som bruges af 90% af nordmændene, mens 10% benytter skriftsproget nynorsk. En aktivitet til både indskolings- og mellemtrinselever.

Snøfall (norsk)	Snefald (dansk)
Snø	Sne
Tull	Pjat
Julekule	Julekugle
Julenissen	Julemanden
Slede	Kane
Pepperkaker	Peberkager
Favorittdag	Yndlingsdag
Brev	Brev
Klokke	Ur
Stivheks	Ståstrold
Fleisen	(lige midt i) Synet
Luke	Låge

I forhold til kompetenceområdet fortolkning kan eleverne arbejde med miljø ved at beskrive billedernes farvepaletter og former. Se på hvilke farver og former, der optræder i realverdenen (boligblok, lejlighed og skole), og sammenlign med farver og former i den magiske verden (*Snøfall*). Realverden: Kolde farver, gråtoner og lige linjer. Den magiske verden: Varme farver, bløde former og bjælkehytter. Lad også eleverne lede efter kontraster fx Selmas røde paraply i et hav af sorte og grå paraplyer i

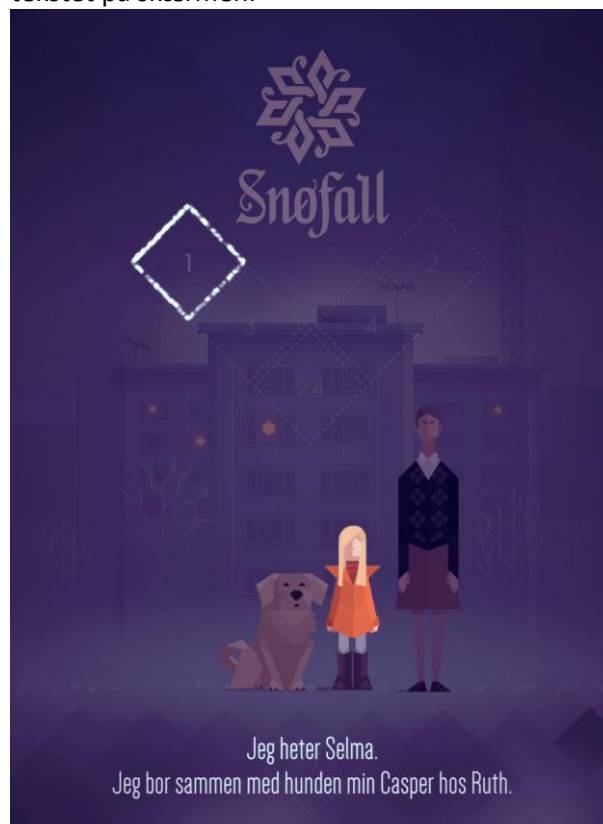
skolegården.

I afslutningstraileren d. 1. december til kommende afsnit skriver Selma et brev til julemanden, hvor hun formulerer sit ønske om at få sin egen familie. Tal med eleverne om, hvad de mon tror brevet kommer til at betyde for resten af julekalenderen, og lad dem komme med bud på, hvordan Selma kan få sit ønske opfyldt. Selmas brev bliver på magisk vis foldet til en origamifugl, der flyver til Snøfall. Præsenter eleverne for brevgenren. Lad dem skrive et brev til julemanden, hvor de formulerer deres egne ønsker og argumenterer for, hvorfor det er vigtigt for dem. Brevet kan skrives på kvadratisk papir og laves til en origamifugl, som ligner den i *Snøfall*. Lav en fælles uro og pynt klassen op til jul med jeres origamifugle. Find tutorial på YouTube fx [Origami fredsdue](#) eller simpel model her: [Origami twirling bird](#)

Tal fx også om artefakter (genstande), som er særligt norske fx nissebørnenes beklædning.

Supplerende materialer

NRK har produceret appen *Snøfall*, som er en digital julekalender med et spil til tablet og smartphone, som i hver låge løfter lidt af sløret for næste afsnit. Denne paratekst er et 2D platformsspil og er del af det tværmediale univers omkring *Snøfall*. I spillet får man bonusinfo om personerne i TV-julekalenderen. Hovedpersonen Selma skal igennem en bane, som stiger i sværhedsgrad dag for dag. I mål møder hun på skift personerne fra Snøfall-universet, som præsenterer sig selv på tydelig norsk, hvilket er teksten på skærmen.

Tekstningen er en gave for sprogforståelse, fordi den knytter tale- og skriftsprog

sammen, hvilket er en god vej til at forstå det talte. Spillet indeholder korte sætninger, som er lette at overskue for elever på mellemtrinnet. De kan være detektiver, der leder efter ligheder og forskelle på ordstilling (syntaks), ord (leksis) og stavning (ortografi). På norsk vægter man lydret stavning fremfor at kigge på etymologien - altså der, hvor ordet stammer fra. *Kugle* stammer fra det tyske *kugel*, og derfor skriver danskerne stadig **g** i *julekugle*, selvom man ikke kan høre det. Nordmændene staver ordet *julekule*, som er en lydret stavning. Hvor vi i Danmark har mange låneord fra engelsk, har nordmændene deres egne oversættelser fx kalder de en tablet (iPad/Android) for *nettbrett*. Norsk har hårde konsonanter fx **k** i *kake*, mens vi har bløde fx **g** i *kage*. Hvor danskerne kun har dobbeltkonsonanter midt i ord, skriver nordmændene gerne dobbeltkonsonant i slutningen af ord fx *favoritt*.

I kan også arbejde med spilgenre. Eleverne kan analysere spillet og selv lave spil. De kan fx tegne deres egen bane på karton og lave et brætspil eller programmere et 2D computerspil i [scratch](#).

Appen er norsk og findes ikke i den danske app-store. Her er link til de norske apps på [Android](#) og [iTunes](#)

Den danske udgave *Snefald*, vil ligge på mitcfu.dk efterhånden, som afsnittene bliver sendt på dansk TV i løbet af december 2017.

